

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003986

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-10-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сюй Сяожань ..

2. Xiaoran Xu

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 22-11-2025

Спеціальність за освітою: 025 Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11137

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41, 18.41.45, 18.41.51

Тема дисертації:

1. Фаустіанський цикл в оперному мистецтві XIX–XXI ст.: проблема розуміння
2. The Faustian Cycle in Operatic Art of the 19th–21st Centuries: The Problem of Understanding

Реферат:

1. Актуальність теми роботи зумовлена посиленням інтересу до опери як до універсальної форми художнього пізнання, у якій поєднуються філософський, герменевтичний і музикознавчий виміри. Сучасне музикознавство дедалі більше усвідомлює, що опера не є простим синтезом мистецтв, а виступає цілісним герменевтичним організмом, де музика, слово, рух і сценічна дія утворюють багатовимірний простір смислів. З огляду на це дослідження опери як інтертекстуального й діалогічного феномена набуває виняткової наукової значущості, оскільки відображає загальну тенденцію гуманітарного знання – прагнення до осмислення процесів смислотворення. Опера творчість, зокрема пов'язана із фаустіанським циклом, є унікальним полем для вивчення діалогу культури з власною історією. У ній перетинаються художні, релігійні, філософські та психологічні коди європейської свідомості. Міф про Фауста, який від Відродження до постмодерної доби переживає безліч інтерпретацій, репрезентує метафізичне ядро європейського духу –

конфлікт між прагненням до пізнання й небезпекою духовного падіння. Саме тому фаустівська тема в опері постає не лише як сюжетна, а як онтологічна модель людського буття, у якій знання, воля, віра й спокуса набувають музичного виміру. Філософсько-естетичний поворот у сучасному музикознавстві, зорієнтований на герменевтичні, семіотичні та когнітивні методи, зумовлює потребу нових підходів до аналізу музичного театру. Дослідження опери як «тексту про текст», як інтерсеміотичного простору, у якому звукові структури перекодовують словесні, а сценічні – емоційно-рухові коди, відкриває можливість по-новому осмислити механізми музичного мислення. Особливого значення набуває аналіз фаустівського циклу в опері XIX–XX століть – від релігійно-романтичного трактування Ш. Гуно до метафізичного театру Ф. Бузоні, у якому музика стає формою духовного самопізнання. Мета дослідження – визначити специфіку опери як цілісного герменевтичного ту художньо-семантичного феномена на матеріалі оперної фаустіани XIX–XXI століть, виявивши механізми смислотворення між літературним першоджерелом, лібрето, музичною партитурою, сценічною дією та виконавською інтерпретацією. Об'єктом дослідження є музичне фаустіанство в європейському мистецтві XIX–XXI ст. Предметом дослідження є провідні аспекти герменевтичної інтерпретації, інтертекстуальні та інтонаційно-драматургічні моделі оперної фаустіани XIX–XXI століть. Матеріалами дослідження стали оперні твори на сюжет фаустівського міфу, а саме Ш. Гуно «Фауст», Ф. Бузоні «Доктор Фауст», А. Пуссера «Votre Faust» («Ваш Фауст»), Піма В. «Faust und Yorick», Бьомера К. «Doktor Faustus», Д. Манцони «Doktor Faustus», деяк. ін.

2. The relevance of the research topic is determined by the growing interest in opera as a universal form of artistic cognition, in which philosophical, hermeneutic, and musicological dimensions converge. Contemporary musicology increasingly recognizes that opera is not merely a synthesis of arts but a holistic hermeneutic organism, where music, word, movement, and stage action create a multidimensional space of meanings. In this regard, the study of opera as an intertextual and dialogical phenomenon acquires exceptional scholarly significance, as it reflects a general trend in the humanities – the striving to comprehend the processes of meaning-making. Operatic creativity, particularly that associated with the Faustian cycle, serves as a unique field for exploring culture's dialogue with its own history. Within it intersect the artistic, religious, philosophical, and psychological codes of European consciousness. The myth of Faust, which from the Renaissance to the postmodern era has undergone countless interpretations, represents the metaphysical core of the European spirit – the conflict between the striving for knowledge and the danger of spiritual downfall. Therefore, the Faustian theme in opera appears not only as a narrative but also as an ontological model of human existence, in which knowledge, will, faith, and temptation acquire a musical dimension. The philosophical and aesthetic turn in modern musicology, oriented toward hermeneutic, semiotic, and cognitive methods, necessitates new approaches to the analysis of musical theatre. The study of opera as a “text about a text,” as an intersemiotic space where sound structures recode verbal ones and stage elements recode emotional and kinetic codes, opens up new possibilities for understanding the mechanisms of musical thought. Of particular importance is the analysis of the Faustian cycle in operas of the 19th–20th centuries – from the religious and romantic interpretation of Charles Gounod to the metaphysical theatre of Ferruccio Busoni, in which music becomes a form of spiritual self-knowledge. The aim of the research is to define the specificity of opera as an integral hermeneutic and artistic-semantic phenomenon based on the material of the Faustian operas of the 19th–21st centuries, identifying the mechanisms of meaning formation among the literary source, the libretto, the musical score, the stage action, and the performer's interpretation. The object of the study is musical Faustianism in European art of the 19th–21st centuries. The subject of the study is the leading aspects of hermeneutic interpretation, intertextual, and intonational-dramaturgical models of the Faustian opera of the 19th–21st centuries. The materials of the research include operatic works based on the Faustian myth, such as Charles Gounod's Faust, Ferruccio Busoni's Doktor Faust, Henri Pousseur's Votre Faust, Rolf Riehm's Faust und Yorick, Konrad Boehmer's Doktor Faustus, Domenico Manzoni's Doktor Faustus, among others.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Сюй Сяожань. Інтерпретація легенди про Фауста у оперному мистецтві XX-XXI ст.: до проблеми сюжетології. Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник ОНМА імені А.В. Нежданової. Одеса, 2024. Вип. 39. С. 103-117.
- 2. Сюй Сяожань. Актуальні питання вивчення оперного лібрето у світлі проблеми художньої інтерпретації. Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник ОНМА імені А.В. Нежданової. Одеса, 2024. Вип. 40. С. 135-150.
- 3. Oleksandra Sapsovych, Tatiana Kaznacheieva, Xu Xiaoran, Pang Hao, Qiu Xiaozhen. BASIC PRINCIPLES OF MUSICAL PERFORMANCE LOGIC // AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research, 2023. Vol. 13, Issue 2, Special Issue 38, pp. 70-73. (WOS)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осадча Світлана Вікторівна
2. Svitlana Osadcha

Кваліфікація: д.мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0037-0787

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Северинова Марина Юріївна
- Marina Sevrynova

Кваліфікація: д. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2461-2453

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна музична академія України імені П. І. Чайковського

Код за ЄДРПОУ: 02214188

Місцезнаходження: вул. Архітектора Городецького 1-3/11, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Александрова Оксана Олександрівна
- Oksana Aleksandrova

Кваліфікація: д. мист., проф., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7256-4214

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Лобода Лариса Миколаївна
- Larysa Loboda

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5446-2380

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Носуля Анатолій Валентинович

2. Anatolii V. Nosulia

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Оганезова-Григоренко Ольга Вадимівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Оганезова-Григоренко Ольга Вадимівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черноіваненко Алла

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна